I ALLAHS, DEN NÅDERIKES, DEN BARMHÄRTIGES NAMN

Islam och allmosor

Kommunisterna, såväl som en del av dessa vars själar och tankar blivit helt förtrollade av kolonialismen, försöker anklaga Islam för att låta gemene man leva ett liv i beroende av de allmosor de rika ger. Denna falska anklagelse har uppkommit ur missuppfattningen att Az-Zakat är en allmosa som i nåder ges av de rika.

I tillbakavisandet av sådana anklagelser måste vi skilja mellan Az-Zakat och allmosor. Välgörenhet är frivillig. Den kan inte genomdrivas i lag eller genom de styrandes order. Az-Zakat, däremot, är en skyldighet föreskriven i lag; de styrande måste bekämpa dem som vägrar att betala Az-Zakat och kan till och med avrätta dem om de framhärdar i en sådan vägran, eftersom de då betraktas som avfällingar.

Det behöver inte sägas att ingenting i den stilen kan hända i fråga om välgörenhet, vilken är helt och hållet lämnad åt vårt eget samvete.

Ur ekonomisk synpunkt var Az-Zakat den första fasta skatt som påbjöds i världen. Innan dess pålades skatterna helt efter härskarnas godtycke.

Storleken på dessa skatter berodde på hur mycket pengar härskaren var i behov av för att förverkliga sina personliga ambitioner. Skattebördan föll på den fattige i stället för på den rike och mycket ofta indrevs skatt enbart från de vanliga människorna. Islam organiserade insamlandet av skatter och föreskrev en maximal skatteprocent vilken under normala förhållanden inte fick överskridas. Skatt lades på de rika och på medelklassen, medan de fattiga var undantagna från skatteplikt.

Det ska hållas i minnet att Islam föreskriver att det är staten som ska distribuera intäkterna från Az-Zakat till de fattiga, och inte de rika själva. I denna mening är Az-Zakat en skatt som insamlas och distribueras av staten. Statskassan i Islam är motsvarigheten till ett modernt Finansministerium, vilket insamlar skatteintäkter och fördelar dessa mellan de olika allmänna inrättningarna. Staten understödjer och hjälper de som blir behövande – på grund av oförmåga att förtjäna sitt levebröd eller på grund av otillräckliga medel – men detta betyder inte att staten gör det av välgörenhet eller att sådan hjälp är förödmjukande för mottagarna.

Ingen kan påstå att pensionerade tjänstemän som får pension från staten eller att arbetare som utnyttjar de sociala förmånerna känner det som att de tigger från de rika. Samma sak kan sägas om försvarslösa barn och åldringar som inte kan förtjäna sitt levebröd. Ingen kan

påstå att dessa människors stolthet såras av att staten underhåller och ger dem hjälp. Staten är skyldig att göra detta på grund av sina humana förpliktelser.

Social trygghet genom statens försorg är ett modernt system som mänskligheten lyckades ernå efter många bittra erfarenheter och en lång historia av sociala orättvisor. En av Islams stoltheter är att den föreskrev sagda system vid en tid då Europa levde i socialt mörker. Ändå anklagar vissa människor, betagna i system som importerats från Väst eller 0st, samma system för regression och efterblivenhet om de är antagna av Islam.

Det bör påpekas att om levnadsförhållandena under Islams första tid nödvändiggjorde eller medgav att den fattige personligen kunde ta emot Az-Zakat i kontanter eller in natura, föreskriver ingenting i Islams stadgar att ovannämnda metod är det absolut enda sättet att distribuera Az-Zakat. Ingenting i Islam hindrar att vi använder Az-Zakat-fonderna till att bygga sjukhus och skolor av vilka folket kan dra nytta, eller för uppförande av kooperativa samhällen som kan göra livet lättare för de sämre ställda människorna, eller i byggandet av fabriker som ger fast arbete åt många människor. Intäkterna från Az-Zakat kan med andra ord ges i form av social service. Bara de som på grund av sjukdom, ålderdom eller minderårighet är oförmögna till arbete får ta emot Az-Zakat i kontanter medan andra får ta emot den i form av anställning eller social service.

Det islamiska samhället förutsätts inte heller ha några fattiga invånare som kan bli helt beroende av Az-Zakat.

Man bör komma ihåg att det islamiska samhället nådde ett idealstadium under Omar bin Abdel Aziz' tid. Az-Zakat insamlades, men skatteindrivarna kunde inte hitta någon som ville ta emot den eller några fattiga människor som de kunde distribuera den till. Låt oss lyssna till vad som sades av Yehia bin Said, en Zakat-indrivare under Omar bin Abdel Aziz: «Omar bin Abdel Aziz sände ut mig för att insamla Zakat från Afrika. Jag samlade in skatterna och tittade sedan efter de fattiga jag skulle fördela Az-Zakat mellan, men jag fann ingen. Inte heller fann jag någon som skulle ha accepterat Zakat från mig, för Omar bin Abdel Aziz hade gjort folket rika.»

Det är ingen tvekan om att varje samhälle kan förutsättas innesluta fattiga och behövande människor. Därför bör nödvändig lagstiftning vidtas för att bemöta sådana problem. Man ska komma ihåg att Islam ständigt drog till sig samhällen med varierande grad av välfärd. Det var bara naturligt att lagar stiftades som skulle hjälpa ledningen att gradvis uppnå det idealstadium som fanns under Omar bin Abdel Aziz' styre.

Allmosor

Allmosor är de gåvor som de rika frivilligt ger för välgörenhets skull. Islam samtyckte till och uppmuntrade allmosor. Allmosor förutsattes ges på olika sätt: genom underhåll till föräldrar och släktingar, eller i form av hjälp till behövande i allmänhet. De kan också ta formen av goda gärningar eller vänliga ord.

Ingen kan påstå att vi genom att vara generösa mot våra släktingar sårar deras känslor eller förolämpar deras stolthet. En sådan generositet mot våra släktingar kommer ur tillgivenhet, sympati och hängivenhet. När du ger en present till din bror eller ger en middag till en släktings ära förödmjukar du dem inte och väcker inte deras illvilja eller hat.

Vad gäller gåvor in natura, så är de föremål för samma föreskrifter som styrde Az-Zakat under Islams första dagar. De levnadsförhållanden som rådde vid den tiden medgav att gåvorna delades ut in natura, och Islam betraktade sådana gåvor som ärliga medel att hjälpa de behövande och de som kommit i svårigheter. Ingenting i Islam föreskriver att allmosor ska ges i endast en form. Allmosor kan ges i form av donationer till föreningar och organisationer som ger social service. Az-Zakat kan ges som en hjälp till någon islamisk stat som behöver hjälp för verställandet av sina planer och åtaganden. Islam vidhåller att så länge det finns fattiga människor ska staten pröva alla tänkbara medel för att underlätta deras tillvaro. För övrigt antas inte det islamiska samhället bestå av enbart fattiga människor. När den islamiska staten nått ovannämnda idealstadium, kanske inte så många människor är i behov av allmosor – precis som de en gång inte behövde Az-Zakat. I så fall kommer både Az-Zakat och allmosorna att anslås till tjänster som är av mycket stor betydelse i varje samhälle, till exempel för underhåll till människor som av någon anledning inte är i stånd att arbeta.

Det ska uppmärksammas att Islam aldrig har uppmanat muslimerna att leva ett liv i beroende av välgörenhet. Det krävs av den islamiska staten att den ska garantera ett anständigt liv för dem som är inkapabla att tjäna sitt eget levebröd; det är underförstått att en sådan skyldighet inte har med välgörenhet eller förnedrande behandling att göra.

Den islamiska staten är å andra sidan skyldig att förse alla arbetsföra människor med arbete. Statens skyldighet att finna arbete åt alla muslimer understryks av följande hadith (Profetens tradition):

«En man kom till Profeten (frid och Allahs välsignelser över honom) och bad honom om någonting att leva av. Profeten gav honom en yxa och ett rep och befallde honom att samla in ved, sälja den och leva av förtjänsten. Han bad vidare mannen att komma tillbaka och rapportera hur det gått för honom.»

Nu kan vissa missledda människor vara böjda att säga att ovannämnda hadith bara är ett

enstaka exempel utan någon betydelse i det tjugonde århundradet. De skulle också säga att exemplet innefattar en yxa, ett rep och en man, medan det moderna livet innefattar stora fabriker, miljontals arbetslösa samt organiserade regeringar vars funktioner uppfylls av olika specialiserade departement.

En sådan logik är sannerligen naiv. Det kan inte krävas av Profeten att han skulle ha talat om fabriker eller ha stiftat de nödvändiga lagarna tusen år innan sådana fabriker existerade. Om han hade gjort det, skulle ingen ha förstått honom.

Det var fullt tillräckligt att han utstakade de grundläggande principerna för lagstiftningen, lämnande åt varje generation att välja sin egen passande tillämpningsmetod inom ramarna för de grundläggande principerna.

Ovannämnda hadith innehåller följande basprinciper:

1. Profetens (statsöverhuvudet) känsla av ansvar för att finna arbete åt denne man.
2. Profeten tillförsäkrade den mannen arbete (enligt de förhållande som rådde vid den tiden).
3. Profeten underströk sin ansvarskänsla genom att beordra mannen att komma tillbaka och meddela hur det hade gått för honom.

Denna ansvarskänsla som Islam föreskrev för tretton hundra år sedan stöds fullständigt av de mest moderna ekonomiska och politiska teorierna. Men där staten är oförmögen att finna arbete år de arbetslösa, ska dessa ha understöd från allmänna medel till dess deras omständigheter har förbättrats. Det är inget ont i det, ty muslimer är generösa mot sig själva, mot staten och mot andra.